

Rada Przejrzystości
działająca przy
Prezisie Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

BP.401.42.2021.LA

Protokół nr 40/2021
z posiedzenia Rady Przejrzystości
w dniu 24 sierpnia 2021 roku
w formie wideokonferencji

Michał Myśliwiec otworzył posiedzenie o godzinie 10:13.

Członkowie Rady Przejrzystości (Rada) obecni przy rozpoczęciu posiedzenia (kworum 7 osób):

1. Barbara Jaworska-Łuczak
2. Dorota Kilańska
3. Michał Myśliwiec
4. Tomasz Pasierski
5. Jakub Pawlikowski
6. Janusz Szyndler
7. Anetta Undas

Członkowie Rady nieobecni na posiedzeniu:

1. Anna Gręziak
2. Artur Zaczyński

Proponowany porządek obrad:

1. Ustalenie ewentualnych konfliktów interesów członków Rady. Omówienie i przyjęcie porządku obrad Rady.
2. Przygotowanie opinii w sprawie proponowanego modelu organizacji kompleksowej opieki onkologicznej w zakresie nowotworów wieku dziecięcego oraz kierunków działań na rzecz poprawy wyników leczenia dzieci i młodzieży, w tym kontroli jakości opieki onkologicznej.
3. Przygotowanie stanowiska w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Dezacor (deflazacort) we wskazaniu: dystrofia mięśniowa typu Duchenne'a - leczenie pacjentów pediatrycznych.
4. Przygotowanie opinii o projektach programów polityki zdrowotnej jednostek samorządu terytorialnego:
  - 1) „Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi” (woj. wielkopolskie),
  - 2) „Program przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy typu 2 wśród mieszkańców Gminy Bieruń”,
  - 3) „Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla kobiet w ciąży w mieście Tychy”.
5. Zakończenie posiedzenia.

Ad 1. Członkowie Rady nie zgłosili konfliktów interesów. Rada jednogłośnie (7 głosów „za”) przyjęła zaproponowany porządek obrad.

Ad 2. Analityk Agencji zaprezentował informacje dot. modelu organizacji kompleksowej opieki onkologicznej w zakresie nowotworów wieku dziecięcego.

Rada wysłuchała opinii eksperta w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej, który został dopuszczony do udziału w posiedzeniu.

Propozycję opinii Rady przedstawił Pawlikowski.

W dyskusji i modyfikacji projektu stanowiska udział wzięli: Michał Myśliwiec, Jakub Pawlikowski, Anetta Undas, Dorota Kilańska oraz Janusz Szyndler.

W związku z brakiem innych głosów, Prowadzący zarządził głosowanie, w wyniku którego Rada jednogłośnie (7 osób obecnych) uchwaliła pozytywną opinię (załącznik nr 1 do protokołu).

Ad 3. Analityk Agencji zaprezentował informacje dot. leku Dezacor (import docelowy) w dystrofii mięśniowej typu Duchenne'a, a propozycję stanowiska Rady przedstawił Janusz Szyndler.

W dyskusji udział wzięli: Tomasz Pasierski, Michał Myśliwiec, Janusz Szyndler, Anetta Undas.

W związku z brakiem innych głosów, Prowadzący zarządził głosowanie, w wyniku którego Rada 6 głosami „za” i 1 „przeciw” (7 osób obecnych) uchwaliła pozytywne stanowisko (załącznik nr 2 do protokołu).

Ad 4. 1) Analityk Agencji omówił raport dot. programu polityki zdrowotnej woj. Dolnośląskiego z zakresu rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi, a projekt opinii Rady przedstawiła Dorota Kilańska.

W dyskusji oraz modyfikacji treści opinii udział wzięli: Michał Myśliwiec, Anetta Undas, Janusz Szyndler i Dorota Kilańska. W związku z brakiem innych głosów, Prowadzący zarządził głosowanie, w wyniku którego Rada jednogłośnie (7 osób obecnych) uchwaliła pozytywną opinię (załącznik nr 3 do protokołu).

2) Analityk Agencji omówił raport dot. programu polityki zdrowotnej gminy Bieruń z zakresu przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy, a projekt opinii Rady przedstawiła Anetta Undas.

W związku z brakiem głosów w dyskusji, Prowadzący zarządził głosowanie, w wyniku którego Rada jednogłośnie (7 osób obecnych) uchwaliła pozytywną opinię (załącznik nr 4 do protokołu).

3) Analityk Agencji omówił raport dot. programu polityki zdrowotnej miasta Tychy z zakresu szczepień przeciwko grypie, a projekt opinii Rady przedstawiła Barbara Jaworska-Łuczak.

W dyskusji udział wzięli:.

W związku z brakiem głosów w dyskusji, Prowadzący zarządził głosowanie, w wyniku którego Rada jednogłośnie (7 osób obecnych) uchwaliła pozytywną opinię (załącznik nr 5 do protokołu).

Ad 5. Prowadzący zakończył posiedzenie o godzinie 12:14.

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezese Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości

nr 120/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 roku

w sprawie modelu organizacji kompleksowej opieki onkologicznej
w zakresie nowotworów wieku dziecięcego

Rada Przejrzystości pozytywnie opiniuje założenia modelu organizacji kompleksowej opieki onkologicznej w zakresie nowotworów wieku dziecięcego oraz kierunków działań na rzecz poprawy wyników leczenia dzieci i młodzieży, w tym kontroli jakości opieki onkologicznej, pod warunkiem uwzględnienia uwag Rady.

Uzasadnienie

Problem decyzyjny

Schorzenia nowotworowe u dzieci występują znacznie rzadziej niż u dorosłych, ale stanowią, po wypadkach i urazach, kolejną najważniejszą przyczynę zgonów w wieku 1–14 lat. Nowotwory wieku dziecięcego charakteryzują się odmienną budową histologiczną niż w populacji osób dorosłych, a tym samym inną symptomatologią kliniczną. Prawdopodobieństwo zachorowania na schorzenia onkologiczne wśród dzieci i młodzieży w wieku 1.–15. r.ż. waha się od 1:600 do 1:450 badanych. Umieralność z powodu nowotworów wieku dziecięcego zmniejsza się od około 40 lat, przy utrzymującym się wzroście zachorowalności, co wskazuje na postęp w leczeniu.

Nowoczesne leczenie onkologiczne dzieci polega najczęściej na terapii skojarzonej, w skład której wchodzi chemioterapia wielolekowa, radioterapia, leczenie chirurgiczne, terapia komórkowa (w tym przeszczepianie komórek macierzystych układu krwiotwórczego) i immunoterapia.

W obecnej organizacji leczenia onkologicznego w Polsce obserwuje się jednak brak kompleksowości pełnej ścieżki terapeutycznej, m.in. pominięcie w pakiecie onkologicznym świadczeń w zakresie rehabilitacji leczniczej oraz dalszego monitorowania efektu leczenia pacjenta. Dodatkowo, obowiązująca karta diagnostyki i leczenia onkologicznego (DiLO) nie jest dostosowana do specyfiki nowotworów u dzieci.

Ocena modelu organizacji kompleksowej opieki onkologicznej

Zakres przedmiotowej koncepcji, dotyczącej kompleksowej opieki onkologicznej w nowotworach wieku dziecięcego, obejmuje:

- model organizacji udzielania świadczeń onkologicznych w wyspecjalizowanych i referencyjnych ośrodkach, odpowiedzialnych za kompleksową realizację procesu diagnostyczno-terapeutycznego u pacjentów z nowotworami wieku dziecięcego;
- określenie warunków realizacji dla świadczeń diagnostycznych i terapeutycznych, w tym w zakresie postępowania chirurgicznego z wykorzystaniem endoprotez onkologicznych u dzieci leczonych z powodu nowotworu złośliwego kości;
- określenie działań na rzecz poprawy wyników leczenia dzieci i młodzieży z wykrytymi nowotworami, kontroli jakości opieki onkologicznej, w tym monitorowania minimalnej choroby resztkowej w ostrych białaczkach u dzieci;
- opracowanie zestawu mierników oceny diagnostyki i leczenia.

Propozycja pakietów obejmuje 6 modułów świadczeń w czterech grupach nowotworów: układu krwiotwórczego, ośrodkowego układu nerwowego; chłoniaki (ziarnicze i niezziarnicze); guzy lite zlokalizowane poza ośrodkowym układem nerwowym.

Opracowane moduły pakietów świadczeń obejmują:

- Moduł diagnostyki patomorfologicznej i molekularnej, realizowane w trybie ambulatoryjnym i stacjonarnym;
- Moduł diagnostyczny POZ – obejmuje świadczenia z zakresu diagnostyki wstępnej, realizowane w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej;
- Moduł diagnostyczny AOS – obejmuje świadczenia z zakresu diagnostyki wstępnej i pogłębionej, realizowane w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej;
- Moduł diagnostyczny LSZ (leczenia szpitalnego) – obejmuje świadczenia z zakresu diagnostyki pogłębionej, realizowane w trybie jednodniowym lub stacjonarnym;
- Moduł terapeutyczny – obejmuje świadczenia z zakresu terapii onkologicznej, tj. procedury operacyjne, chemioterapię, radioterapię, brachyterapię, realizowane w trybie ambulatoryjnym/jednodniowym/stacjonarnym;
- Moduł monitorowania – obejmuje świadczenia z zakresu długofalowego monitorowania efektów leczenia, zarówno w zakresie skuteczności, jak i działań niepożądanych.

Ponadto, w celu poprawy wyników leczenia dzieci z ostrą białaczką, przygotowano moduł monitorowania minimalnej choroby resztkowej (MRD, minimal residual disease) metodą molekularną.

Przedstawiona propozycja kompleksowej opieki onkologicznej, w nowotworach występujących w populacji pediatrycznej, stanowi wartościowy punkt wyjścia

do efektywnej, sprawnej i skutecznej diagnostyki oraz leczenia chorób nowotworowych w sposób skoordynowany. Należy oczekiwać, że przełoży się na poprawę skuteczności leczenia onkologicznego. Założenia programu powstały w oparciu o obszerny przegląd aktualnych wytycznych klinicznych, porównania praktyk w innych krajach oraz długotrwały proces konsultacji z ekspertami klinicznymi oraz innymi interesariuszami.

Wpływ na budżet płatnika

Wdrożenie kompleksowej opieki onkologicznej nad pacjentami z nowotworami wieku dziecięcego będzie wiązało się ze zwiększeniem wydatków płatnika publicznego na świadczenia zdrowotne oraz może wymagać weryfikacji mechanizmu finansowania niektórych świadczeń diagnostycznych (np. diagnostyka patomorfologiczna, diagnostyka molekularna) i terapeutycznych. Koszty inkrementalne, związane z koordynacją, finansowaniem endoprotez oraz monitorowaniem choroby resztkowej są jednak uzasadnione i nie stanowią nieproporcjonalnego obciążenia dla płatnika publicznego.

Uwagi Rady:

- należy rozważyć koordynację opieki onkologicznej zespołowi konsultanta krajowego, a nie tworzenie Krajowego Ośrodka Monitorującego,
- w szczegółowych warunkach realizacji świadczeń, dotyczących terapii guzów litych zlokalizowanych poza OUN, należy, wśród wymogów dotyczących personelu, uwzględnić lekarzy specjalistów w zakresie specjalności zabiegowych (np. ortopeda, chirurg dziecięcy),
- w modelu należy uwzględnić przygotowanie modelu procesu opieki pielęgniarzkiej, adekwatnie do modelu opieki ginekologii onkologicznej (model opieki przejściowej),
- wśród warunków formalnych leczenia rekonstrukcyjnego, z wykorzystaniem endoprotez dziecięcych, należy uwzględnić również oddział ortopedii dziecięcej (obok oddziałów chirurgii onkologicznej i chirurgii urazowo-ortopedycznej),
- w modelu kompleksowej opieki należy wyraźnie uwzględnić efektywną współpracę z siecią hospicjów domowych i stacjonarnych,
- w modelu kompleksowej opieki należy wyraźnie uwzględnić moduł rehabilitacji, szczególnie w zakresie nowotworów OUN oraz nowotworów litych, zlokalizowanych poza OUN,
- wdrożenie programu powinno być poprzedzone pilotażem na poziomie regionalnym.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 31s ust. 6 pkt 4 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.), opracowania analitycznego AOTMiT nr: WS. 4320.19.2020 „Kompleksowa opieka onkologiczna – model organizacji kompleksowej opieki onkologicznej w zakresie nowotworów wieku dziecięcego”, 18.08.2021 r.

Inne wykorzystane źródła danych:

1. Opinia eksperta przedstawiona w trakcie posiedzenia Rady Przejrzystości.

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Stanowisko Rady Przejrzystości

nr 106/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 roku

w sprawie zasadności wydawania zgód na refundację leku Dezacor (deflazacort) we wskazaniu: dystrofia mięśniowa typu Duchenne'a (DMD) – leczenie pacjentów pediatrycznych

Rada Przejrzystości uznaje za zasadne wydawanie zgód na refundację leku Dezacor (deflazacort), krople doustne, roztwór 22,75 mg/ml, we wskazaniu: dystrofia mięśniowa typu Duchenne'a (DMD) – leczenie pacjentów pediatrycznych.

Uzasadnienie

Problem decyzyjny

Dystrofia mięśniowa typu Duchenne'a (DMD, ang. Duchenne muscular dystrophy) jest najczęstszą i najcięższą chorobą nerwowo-mięśniową o dziedziczeniu sprzężonym z chromosomem X. Częstość występowania DMD wynosi 1/3500-6000 chłopców. U chorych obserwuje się obniżoną jakość życia, co jest związane z progresją choroby i obniżaniem sprawności fizycznej aż do momentu utraty możliwości samodzielnego poruszania się. Większość chorych z DMD umiera około 20 roku życia. Najczęstszą przyczyną zgonu jest niewydolność oddechowa (ok. 40%) oraz niewydolność serca, wtórna do postępującej kardiomiopatii (10–40%).

Dowody naukowe

Deflazakort jest syntetycznym kortykosteroidem, o potwierdzonej skuteczności w leczeniu schorzeń reumatoidalnych, w tym w sarkoidozie, młodzieńczym zapaleniu stawów, polymialgii, reumatoidalnym zapaleniu stawów, przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc oraz astmie. W związku z niską lipofilnością, aktywny farmakologicznie metabolit deflazakortu słabiej przechodzi przez barierę krew-mózg w porównaniu z innymi glikokortykosteroidami, co skutkuje mniejszą supresją osi podwzgórze przysadka nadnercza. Dostępne dane sugerują, że deflazakort ma mniejszy wpływ na metabolizm wapnia niż prednizon, dlatego jego przewlekłe stosowanie prawdopodobnie wiąże się z mniejszym ryzykiem zaburzeń wzrostu u dzieci (Balsan, 1987; Aicardi, 1991). Sugeruje się także jego mniejszy wpływ na metabolizm glukozy niż innych glikokortykosteroidów (Bruno, 1992; Pagano, 1989).

Dane dotyczące skuteczności i bezpieczeństwa deflazakortu w DMD są stosunkowo ograniczone. W przeglądzie systematycznym Matthews 2016, obejmującym 12 badań RCT, w tym 2 badania porównujące prednizon z deflazakortem (Bonifati 2000 i Karimzadeh 2012) wykazano, że leczenie kortykosteroidami w DMD poprawia parametry funkcjonalne mięśni. Równocześnie stwierdzono, że terapia deflazakortem może przyczyniać się do mniejszego przyrostu masy ciała w porównaniu z prednizonem.

Z kolei w metaanalizie badań RCT bez przeglądu systematycznego (McDonald 2020) wykazano, że po 48-tygodniach obserwacji pacjenci leczeni deflazakortem doświadczali istotnie wolniejszego pogarszania się parametrów oceniających funkcjonowanie (tj. między innymi 6MWD, czas wstawania z pozycji leżącej, czas wspięcia na 4 stopnie czy wynik całkowity w skali NSAA) w porównaniu z prednizonem. Należy zauważyć, że analiza była przeprowadzona w oparciu badania, które zostały wybrane bez przeprowadzenia przeglądu systematycznego, dlatego jej wyniki powinny być traktowane z ostrożnością.

W randomizowanym, wielośrodkowym badaniu kontrolowanym placebo (Griggs 2016) wykazano, że zarówno stosowanie deflazakortu (Calcort), jak i prednizonu w porównaniu z placebo u pacjentów z DMD, prowadzi do istotnego statystycznie zwiększenia siły mięśniowej, poprawy funkcji motorycznych oraz poprawy w zakresie wymuszonej pojemności życiowej płuc. Profil działań niepożądanych obu leków był podobny. Zaobserwowano istotnie rzadsze występowanie rumienia, zmian cushingoidalnych oraz otyłości brzusznej w grupie otrzymującej deflazakort (w dawce 0,9 mg/kg/dobę) w porównaniu z prednizonem (0,75 mg/kg/dobę).

Wytyczne kliniczne AAN (American Academy of Neurology) 2016, hiszpański (2019), jak i brazylijski Konsensus Ekspertów (2017) wskazują deflazakort jako jedną z opcji terapeutycznych w leczeniu chorych z DMD.

Jedyna dostępna rekomendacja refundacyjna z Nowej Zelandii (PTAC) z 2016 r. nie zaleca finansowania deflazakortu w leczeniu pacjentów z DMD, którzy nie tolerują prednizonu, ze względu na fakt, iż dostępne dowody naukowe są niskiej jakości i nie potwierdzają korzyści deflazakortu w porównaniu z prednizonem. Powyższe zalecenie zostało podtrzymane w aktualizacjach z 2017 i 2019 roku.

Zdaniem ekspertów klinicznych, stosowanie deflazakortu u pacjentów z DMD ma uzasadnienie, ze względu na nieco lepszą efektywność kliniczną i korzystniejszy profil bezpieczeństwa w porównaniu z prednizonem.

Problem ekonomiczny

Z otrzymanych od MZ danych wynika, że dla produktu leczniczego Dezacor nie wydano zgody na refundację we wskazaniu: dystrofia mięśniowa Duchenne'a – leczenie pacjentów pediatrycznych w 2020 roku. Cena produktu leczniczego

Dezacor, deflazakort, krople doustne, roztwór 22,75 mg/ml wynosi 200,00 zł za 13 ml.

Główne argumenty decyzji

Przewlekłe podawanie glikokortykosteroidów stanowi podstawowe postępowanie objawowe u pacjentów z DMD. Dostępne w chwili obecnej dane naukowe sugerują istnienie niewielkiej przewagi deflazakortu nad prednizonem w leczeniu DMD, głównie w zakresie profilu bezpieczeństwa. Rekomendacje kliniczne wymieniają deflazakort obok prednizonu jako GKS standardowo stosowany w DMD. Niemniej, ze względu na ograniczenia zidentyfikowane dla tych badań, ich wyniki powinny być traktowane z należytą ostrożnością.

Biorąc pod uwagę całość danych naukowych, rekomendacje wskazujące na możliwość stosowania deflazakortu u pacjentów z DMD, pozytywne stanowisko ekspertów klinicznych, wygodną formę podawania w kroplach dla małych dzieci oraz niewielkie obciążenia budżetowe, Rada uznaje finansowanie produktu leczniczego Dezacor za zasadne.

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31h ust. 2 w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.) oraz w zw. z art. 39 ust. 3 ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 523), z uwzględnieniem opracowania na potrzeby oceny zasadności wydawania zgody na refundację nr: OT.4211.26.2021 „Dezacor (deflazakort) we wskazaniu: dystrofia mięśniowa typu Duchenne’a (DMD) – leczenie pacjentów pediatrycznych”.
Data ukończenia: 18 sierpnia 2021 r.

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości nr 121/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 roku o projekcie programu „Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi” (woj. wielkopolskie)

Rada Przejrzystości pozytywnie opiniuje projekt programu polityki zdrowotnej „Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi” (woj. wielkopolskie), pod warunkiem uwzględnienia uwag wskazanych w raporcie analitycznym AOTMiT.

Uzasadnienie

Przedmiotem opinii jest projekt programu polityki zdrowotnej pt. „Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi”, obejmujący populację zamieszkujejącą Województwo Wielkopolskie. Populacja docelowa, to osoby w wieku od 18 do 65 r. ż., dotknięte problemem zaburzeń nastroju, w tym pacjenci z rozpoznaniem: epizodu depresyjnego (F32) długo oczekujący na świadczenie medyczne (co najmniej 2 m-ce), w związku z wydłużającą się kolejką oczekiwania na świadczenie; depresji nawracającej (F33) nie korzystający w ciągu 5 miesięcy przed zgłoszeniem się do programu ze świadczeń rehabilitacji leczniczej, finansowanych przez NFZ, ZUS lub PFRON (1 600 osób) i kadra medyczna (lekarze POZ, lekarze specjaliści w dziedzinie psychiatrii, lekarze rezydenci odbywający specjalizację w ww. dziedzinie, psychologowie oraz terapeuci środowiskowi, pielęgniarki) (250 osób).

Projekt zakłada zmniejszenie liczby prób samobójczych wśród osób uczestniczących w programie w okresie jego trwania i do 3 m-cy od zakończenia udziału w programie.

Opiniowany projekt realizuje priorytet zdrowotny: „zapobieganie, leczenie i rehabilitacja zaburzeń psychicznych” należący do priorytetów zdrowotnych wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 27 lutego 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 469).

Program obejmuje szereg rekomendowanych interwencji, które będą skoordynowane. Brytyjskie rekomendacje Joint Commissioning Panel for Mental Health w zakresie rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi, zwracają uwagę na konieczność wdrażania skoordynowanych działań z zakresu stacjonarnej opieki psychiatrycznej oraz działań w płaszczyźnie społecznej,

przy udziale multidyscyplinarnego zespołu specjalistów posiadających fachową wiedzę w celu zaspokojenia złożonych i różnorodnych potrzeb terapeutycznych osób z zaburzeniami psychicznymi (JCPMF 2016).

USPSTF informuje, że w badaniach przesiewowych w kierunku depresji pozytywna odpowiedź na jedno z dwóch zadanych pytań odzwierciedla status zdrowotny osoby tak samo skutecznie, jak inne narzędzia przesiewowe, wymagające dłuższego zaangażowania do przeprowadzenia oceny (Ann Intern Med., 2002 i 2018). Proponowany kwestionariusz to 20 pytań, w tym pytanie 9 odnosi się do oceny próby samobójczej. Plan opieki, w przypadku depresji, obejmować powinien ustalenie zindywidualizowanych celów i usunięcie wszelkich barier w dostępie do usług w zakresie zdrowia psychicznego i wsparcia oraz ma odzwierciedlać obawy, preferencje, potrzeby oraz możliwości jednostki (Rollans 2013).

Koszty jednostkowe PPZ to: koszt jednodniowego szkolenia dla kadry medycznej – 400 zł/os; kompleksowa rehabilitacja uczestników – 1 559 zł/os. Koszt całkowity: 2 897 840 zł.

Uwagi do programu:

- Należy korzystać z narzędzi do oceny depresji, które mają naukowo udokumentowaną skuteczność i nie są uciążliwe dla osób zagrożonych lub będących w depresji, rekomendowanych przez USPSTF.
- USPSTF nie znalazła dowodów na to, że badania przesiewowe pod kątem ryzyka samobójstwa zmniejszają próby samobójcze lub śmiertelność (USPSTF 2004, 2013).
- W zakresie celów i mierników efektywności, należy sformułować je w sposób pozwalający na ocenę ich efektywności oraz określić konkretne wartości, które będzie można zmierzyć po zakończeniu programu.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48a ust. 8 pkt 3, w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu nr: OT.431.60.2021 „Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi” realizowany przez: Województwo Wielkopolskie, Warszawa, sierpień 2021 oraz Aneksu do raportów szczegółowych: „Programy zdrowotne z zakresu zdrowia psychicznego – wspólne podstawy oceny”, luty 2015 r.

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości

nr 122/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 roku

o projekcie programu „Program przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy typu 2 wśród mieszkańców Gminy Bieruń”

Rada Przejrzystości pozytywnie opiniuje projekt programu polityki zdrowotnej „Program przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy typu 2 wśród mieszkańców Gminy Bieruń”, pod warunkiem wprowadzenia poprawek proponowanych w raporcie.

Uzasadnienie

Celem programu zdrowotnego adresowanego do mieszkańców gminy Bieruń jest zwiększenie świadomości znaczenia zdrowotnego nadwagi, otyłości i cukrzycy oraz wykrycie cukrzycy typu 2, co może pozwolić na szybkie włączenie leczenia, a w konsekwencji prewencji jej powikłań. Program, zaplanowany na rok 2022, ma objąć około 180 mieszkańców z nadwagą lub podejrzewających u siebie nadwagę, spośród około 11500 osób w przyjętym przedziale wiekowym, co wynika z ograniczonego budżetu.

Program dotyczy ważnego problemu zdrowotnego wobec rosnącej epidemii otyłości i związanej z nią cukrzycy, wpisując się w 2 priorytety zdrowotne, tj. „przeciwdziałanie występowaniu otyłości” i „zmniejszenie zapadalności i przedwczesnej umieralności z powodu cukrzycy” (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 lutego 2018 r.). Wnioskodawca poprawnie przedstawił definicje stanów, których dotyczy projekt i czynniki ryzyka sprzyjające zarówno otyłości, jak i cukrzycy.

Wnioskodawca przedstawił 2 cele ogólne, 5 celów szczegółowych, które wszystkie sformułowano niewłaściwie. Ponadto zaproponowanych 7 mierników efektywności, które tylko częściowo spełniają kryteria takich parametrów, ponieważ przedstawiono je jako działania niemożliwe do obiektywnej oceny.

Program obejmuje 5 interwencji, tj.:

- akcję informacyjno-edukacyjną,*
- kwalifikację osób do programu za pomocą obwodu talii lub wskaźnika masy ciała (BMI),*

- warsztaty poszerzające wiedzę na temat zdrowego stylu życia, prowadzone przez dietetyka/diabetologa fizjoterapeutę/rehabilitanta i psychologa w 20-osobowych grupach (czas trwania 3 godziny),
- oznaczenia laboratoryjne (badanie krwi na czczo, stężenie glukozy w osoczu krwi żyłnej),
- konsultację lekarską, w tym analizę wyników badań.

Badania przesiewowe krwi, zgodnie z aktualnymi zaleceniami Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego z 2021 oraz Amerykańskiego Towarzystwa Diabetologicznego z 2020 roku, powinny być zlecane u osób powyżej 45 roku życia o zwiększonym ryzyku cukrzycy, zatem arbitralnie wyznaczony zakres wieku uczestników programu, tj. aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Bieruń w wieku 18-64 lat, nie jest z nimi zgodny. Badania laboratoryjne, uwzględnione w programie, są dostępne w ramach świadczeń gwarantowanych. Jednak w programie badania laboratoryjne są częścią kompleksowego działania, obejmującego edukację i konsultację lekarską, a taki system nie jest refundowany w Polsce. Zalecenia zwracają uwagę na korzyści z jednoczesnego oznaczania innych parametrów, zwłaszcza lipidogramu i pomiaru ciśnienia tętniczego.

Poprawnie założono w programie, że nieprawidłowe wyniki badań będą prowadzić do pogłębionej diagnostyki, aby potwierdzić lub wykluczyć rozpoznanie cukrzycy, zgodnie z rekomendacjami towarzystw naukowych.

Wadą programu jest zdawkowy opis interwencji. Zgodnie z wymaganiami, realizator programu zostanie wyłoniony w ramach konkursu.

Oceniając program po jego zakończeniu, nie uwzględniono rekomendowanych wskaźników, w tym pomiaru masy ciała, skupiając się na rozpoznaniu nadwagi, cukrzycy i stanach wymagających dalszej diagnostyki. Zaplanowano przeprowadzenie ankiety satysfakcji uczestników, co jest właściwe, ale jej wzór nie został przedstawiony.

W projekcie przedstawiono kosztorys (całkowity koszt 15 000 zł) i źródła finansowania (budżet gminy Bieruń i inne). Zastrzeżenia budzi wycena konsultacji lekarskiej, która jest trudna do zweryfikowania, bo zależy od specjalizacji lekarza. Wycena badań laboratoryjnych także wymaga doprecyzowania, bowiem wnioskodawca nie podał jednostkowego kosztu morfologii krwi i oznaczenia glikemii w osoczu krwi. Wobec niewielkiego budżetu, zakres działań należy uznać za zadawalający, a osoby, u których wykryje się otyłość lub cukrzycę, w ramach dalszej diagnostyki, powinny mieć wykonane zalecane badania, w celu oceny ryzyka sercowo-naczyniowego.

Uwagi Rady

Program zdrowotny dotyczy zalecanych i klinicznie istotnych działań, zmierzających do zmniejszenia występowania nadwagi i otyłości oraz cukrzycy u dorosłych, a także może stanowić dopełnienie świadczeń gwarantowanych.

Program wymaga korekty co do celów szczegółowych, mierników efektywności oraz kosztorysu.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48a ust. 8 pkt 3, w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu nr: OT.431.62.2021 „Program przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy typu 2 wśród mieszkańców Gminy Bieruń” realizowany przez: Gminę Bieruń, Warszawa, sierpień 2021 oraz Aneksu do raportów szczegółowych: „Edukacja w zakresie zdrowego odżywiania oraz profilaktyka i leczenie nadwagi i otyłości – wspólne podstawy oceny”, kwiecień 2016 r. oraz Raportu nr OT.434.1.2021 „Program profilaktyki cukrzycy typu 2” ze stycznia 2021 r.

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezese Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości nr 123/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 roku o projekcie programu „Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla kobiet w ciąży w mieście Tychy”

Rada Przejrzystości pozytywnie opiniuje projekt programu polityki zdrowotnej „Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla kobiet w ciąży w mieście Tychy”, pod warunkiem wprowadzenia poprawek proponowanych w raporcie AOTMiT.

Uzasadnienie

Głównym założeniem programu jest „zaszczepienie przeciwko grypie sezonowej, każdego roku podczas realizacji programu, tj. w latach 2022-2026, co najmniej 35% mieszkanek miasta Tychy będących w ciąży”. Jest to zgodne z zaleceniami organizacji oraz towarzystw polskich i międzynarodowych.

Uwagi dotyczą następujących punktów:

- *Cel główny sformułowany w postaci działania.*
- *Nieścistość wartości docelowej (35%) względem zakładanej populacji docelowej (100%).*
- *Wartości docelowe w celach szczegółowych nie zostały w sposób wystarczający uzasadnione.*
- *Jeden z celów ma charakter wyłącznie deklaracyjny.*
- *Jeden z 4 wskaźników efektywności nie spełnia funkcji miernika efektywności.*

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48a ust. 8 pkt 3, w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu nr: OT.431.63.2021 „Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla kobiet w ciąży w mieście Tychy” realizowany przez: Miasto Tychy, Warszawa, sierpień 2021 oraz Aneksu „Programy profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie w wybranych grupach ryzyka – wspólne podstawy oceny”, z lipca 2018 r.

